

[Finansministeren.]

disse urolige år har haft særlig stor økonomisk fremgang, skal betale deres særlige part af byrderne, og navnlig hvor der foreligger egentlige inflationsgevinster, bør de pågældende bidrage mere end andre. Jeg har allerede nævnt, at 81 pct. af den bundne opsparing falder på de større indkomster, d. v. s. dem over 10 000 kr. For merindkomstskatten gælder dette naturligvis hele skatten. Som jeg siden skal omtale, er det regeringens agt at foreslå, at de forbrugsafgifter, som foreslås om nogle dage, ikke skal indregnes i pristallet. Det er naturligvis ud fra den tanke, at hele befolkningen — dog bortset fra de aller fattigste — skal være med til at bære byrderne; det kræver den nationale solidaritet. Men lige så sikkert er det, at den samme solidaritet må kræve, at de stærkeste skuldre bærer mest og naturligvis ganske særligt de personer, der har haft stor økonomisk fremgang i de sidste år. Derfor er kravet om den pågældende pristalsbestemmelse og forslaget om merindkomstskat nøje sammenhørende.

Jeg skal endnu tilføje, at provenuet af både merindkomstskatten og tillægsindkomstskatten skal afbetales på statens gæld i nationalbanken; det samme gælder provenuet af de forbrugsafgifter, jeg senere skal foreslå. Om disse forbrugsafgifter skal jeg her kun gøre den bemærkning, at forslaget vil indeholde en bestemmelse om, at afgifterne ikke skal medregnes i pristallet forsåvidt angår arbejdslønninger og tjenestemandslønninger, derimod skal de medregnes i pristallet, forsåvidt angår alders- og invaliderentmodtagere. Denne bestemmelse er af nøjagtig samme indhold som den, der blev gennemført af ministeriet Stauning i marts 1940 ved den daværende finansminister, det ærede medlem hr. V. Buhl. Jeg gør opmærksom på, at det var i marts 1940, det var altså vel under krigen, men det var før den tyske besættelse. Situationen lignede dengang på mange måder den nuværende, og vor nuværende motivering er da også den samme som den, der dengang gjaldt for den daværende regering, der jo var udgået af socialdemokratiet og det radikale venstre. Landet er i en alvorlig situation, og de byrder, der skal bæres, skal vi alle være med til at bære bortset fra de fattigste. Men det kan vi naturligvis ikke komme til, hvis en stor del af landets befolkning få måneder efter får kompensation gennem lønforhøjelse, der så atter udløser prisforhøjelser, som den øvrige befolkning må bære uden en tilsvarende kompensationsret.

Løvrigt er det naturligvis ikke ministe-

riets hensigt at gribe ind i de aftalemæssige forhold, der består mellem arbejdere og arbejdsgivere, og heller ikke i den lovmæssige ret, som tjenestemændene har til regulering efter pristal. Der er grund til at understrege dette, fordi der i de sidste dage har været en vis offentlig debat om det såkaldte velstandstal, som er nævnt fra forskellig side. Om dette skal jeg blot sige, at jeg har bedt det statistiske departement undersøge, hvordan man med rimelighed kunne definere begrebet velstandstal, og hvorvidt en beregning af et sådant kan foretages på et tilstrækkelig solidt grundlag. Tanken måtte naturligvis være, at man skulle søge en slags målestok for, hvordan landets virkelige økonomiske situation, vor reelle velstand, udvikler sig. Dette er det jo ofte vanskeligt at få overblik over. Produktionen kan stige i eet erhverv, falde i et andet, bytteforholdet overfor udlandet kan forringes eller forbedres, pris- og indkomststigninger kan få mange til at føle sig rigere, medens vi måske reelt bliver fattigere, o. s. v. Hvis man kunne få en vis vejledning i et tal, der søger ind til realiteterne bag disse ydre ting, kunne det på mange måder være nyttigt.

Jeg skal endnu til slut gøre enkelte bemærkninger.

Forbrugsafgifter virker hurtigt og stærkt ind på forbruget. De direkte skatter og bunden opsparing, som jeg her har foreslået, virker langsommere og ikke fuldt så effektivt. Når vi alligevel har taget dem med i så stor en udstrækning og lagt en så stor del af dem på de større indkomster, ligger naturligvis heri en stærk hensyntagen til sociale synspunkter. For valutabalancen betyder det naturligvis, at det tager nogen tid, før den fulde virkning indtræder, hvilket er en ulempe, og det er en af grundene til, at de samlede indgreb må være så store. Man må dog naturligvis regne med, at de mennesker, der skal betale, allerede nu vil begynde at indskrænke deres forbrug for at have beløbene til rådighed, når de forfalder, selvom det først bliver næste efterår. Dertil kommer, at alle handlende og specielt importører nu må regne med, at købekraften i befolkningen vil gå ned i de kommende måneder. Det vil derfor være fornuftigt allerede nu at disponere med den forsigtighed, som disse udsigter tilsiger. Desuden må man som nævnt regne med, at de erhverv, der har været beskyttet af importreguleringen, vil være forsigtige med investeringer, fordi de ved, at en videregående liberalisering skal foretages, efter-